

علی غفاری در گفت‌وگو با «ایران» مطرح کرد

تلاش برای ساخت تصویری برازننده از یک «تک تیرانداز»

پریسا ساسانی
خبرنگار

فیلم «ایستاده در غبار» محمد حسین مهدویان دید. علی غفاری کارگردان سینما در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر با فیلم «تک تیرانداز» به تهیه‌کنندگی بنیاد روایت فتح حضور دارد؛ پرتنه‌ای سینمایی که روایتگر داستان زندگی شهید عبدالرسول زرین است که در ۸ سال جنگ تحمیلی برای دفاع از میهن مبارزه کرد و اکنون علی غفاری تلاش کرده تا در این اثر سینمایی برشی از تأثیر وجود او در جنگ را به نمایش بگذارد؛ تک تیراندازی که شهرت جهانی دارد. این کارگردان معتقد است چراغ سینمای ایران قهرمان محور است و این خاصیت سینمای ایران رو به افول است. این کارگردان سینمای ایران در گفت‌وگویی که با روزنامه ایران انجام داده است از دغدغه‌های خود برای به تصویر کشیدن قهرمان در سینمای ایران و تلاش برای رسیدن به سینمای استاندارد سخن گفت.

ساخت فیلم‌های سینمایی با موضوعات شخص محور یا همان پرتنه‌های سینمایی از شیوه‌های رایج فیلمسازی است. این دسته از فیلم‌ها در صنعت سینما در جهان مرسوم است و قهرمانان و اسطوره‌های وطنی به تصویر کشیده می‌شوند و بالطبع سینمای ایران هم از این قاعده مستثنی نیست و فیلمسازان بسیاری در قالب فیلم‌های مستند یا داستانی، سراغ چهره‌های تأثیرگذار در حوزه‌های مختلف رفته‌اند. اما یکی از انواع ساخت فیلم‌های پرتنه، ساخت فیلم روی چهره‌های ملی است و ساخت فیلم‌هایی با موضوعات جنگ تحمیلی که برگرفته از خاطرات شهدا یا افراد نزدیک به آنها نمونه‌ای از این دسته از فیلم‌ها است که عموماً با استناد به تاریخ شفاهی ساخته و به عنوان سمبلی از انسانیت و دفاع از میهن به نمایش گذاشته می‌شود. نمونه‌هایی از این فیلم‌ها را می‌توان در آثار حاتمی کیا یا به طور مشخص‌تر در

■ باتوجه به شرایط کرونا، موقعیت جشنواره فیلم فجر و در نگاه کلی،

سینمای ایران را چطور ارزیابی می‌کنید؟

جشنواره فیلم فجر بزرگترین رویداد فرهنگی کشور است و خوشحالم چراغ سینمای ایران هرچند اندک با برپایی این جشنواره روشن نگه داشته شده است. زیرا به هر حال وضعیت کرونا زندگی انسان را

تحت الشعاع قرار داده و عرصه‌های مختلف فعالیت دچار آسیب شده

است. به همین دلیل به اعتقاد من برگزار شدن این جشنواره بهتر از به

محاق رفتن آن است. بنابراین با تعطیلی سینما با هر عنوان مخالفم

زیرا این ما هستیم که باید با شرایط کرونا کنار بیاییم و به عنوان میهمان

ناخوانده در میان خود بپذیریم چون نمی‌دانیم تا چه زمانی دنیا درگیر

این بیماری است و خوب باید زندگی کرد. حتی زمان فیلمبرداری،

خیلی‌ها پیام می‌دادند که چرا در این شرایط فیلم تولید می‌شود ولی من

با جدیت مخالف کار نکردن در کرونا بودم و البته همکاران ما مقاومت

کردند و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی کار را تمام کردیم. البته تولید

فیلم در فیلم‌های خانوادگی یا فیلم‌های با هزینه کمتر کم‌خطرتر بود.

ولی «تک تیرانداز» فیلم شلوغی بود که باید کار می‌کردیم.

■ سؤالم را به شکل دیگری مطرح می‌کنم، آیا با وجود ساخت فیلم در

ایام کرونا از نتیجه فیلم راضی هستید؟

قطعاً اگر محدودیت‌ها نبود بهتر بود و می‌توانستیم با استرس

کمتر فیلم را بسازیم. اما با همه مشکلات پیش رو همه تلاش ما این

بود که چراغ سینما روشن بماند و من به شخصه از کسانی هستم که

معتقدم تنور سینما و جشنواره فیلم فجر باید گرم بماند تا سینما در

این ایام ویژه، سلامت بماند.

■ به عنوان آخرین سؤال فکرمی‌کنید در جشنواره فیلم فجر چه

جایزه‌ای دریافت می‌کنید؟

نمی‌دانم و نقطه نظری هم ندارم. زیرا فیلم‌ها را ندیده‌ام و

قضایه‌ای هم نمی‌توانم داشته باشم. ولی آرزو می‌کنم این جشنواره

بدون هیچ خسارتی برگزار شود و به پایان برسد. چون مهم، سینما

و آشتی مردم با آن است که در این شرایط باید دعا کرد خسارتی

نداشته باشد.

■ ویژگی خاص فیلم «تک تیرانداز» چیست؟

من و گروه فیلمسازی سعی کردیم فیلمی متفاوت بسازیم

و در این مسیر حضور قهرمان و نشان دادن تأثیر این حضور در

سال‌های جنگ تحمیلی بسیار مهم بود و مهم‌تر این که سعی

کردیم اثری برازننده شهید عبدالرسول زرین در سینمای ایران به

یادگار بگذاریم. به اعتقاد من سینمای ایران از چارچوب سینمای

ارزنده خارج شده است و اغلب آثار داستان‌هایی کم‌مایه با

تولیدات ارزان است اما سینمای ایران نیاز به فیلم برازننده این

سینما و مخاطب دارد. از همین رو من و گروه فیلمسازی‌مان

همه تلاش خود را به کار گرفتیم تا فیلمی شایسته مخاطب

سینمای ایران بسازیم و به سمت سینمای استاندارد حرکت

کنیم.

این شهید تک تیرانداز یکی از بهترین
رزمندگان در دفاع از میهن بوده است تا جایی
که شهید خرازی از او با عنوان گردان تک
نفره یاد می‌کرد

■ در ابتدا درباره فیلم «تک تیرانداز» توضیح دهید.

در ۸ سال دفاع مقدس جوانان خوشفکر و نابغه‌ای برای دفاع

از میهن خود به شهادت رسیدند که رشادت و ایثار هریک از آنها آن

گونه که باید در مدیوم سینما مطرح نشده است. این در حالی است که

سینما نیاز به قهرمان دارد و شهیدان راه وطن همه المان‌های قهرمان

و اسطوره شدن را نزد مردم دارند. حال اینکه بسیاری از شهدا هستند

که نقش تعیین‌کننده و مهمی در طول دفاع مقدس داشتند که نام

آنها کمتر شنیده شده است. شهید عبدالرسول زرین یکی از افرادی

است که نامی از او در فیلم‌ها و سریال‌ها نیامده است. این در حالی

است که به استناد تاریخ شفاهی یا بیان خاطرات رزمندگان، این شهید

تک تیرانداز یکی از بهترین رزمندگان در دفاع از میهن بوده است تا

جایی که شهید خرازی از او با عنوان گردان تک نفره یاد می‌کرد.

■ آیا ویژگی بارز شهید زرین مشخصاً مربوط به تک تیرانداز بودن و

دفاع از میهن است؟

خیر. منش شهید زرین مثال زدنی است. یکی از نکاتی که افراد را

مجنوب شخصیت این شهید می‌کرد توجه به این مطلب است که او

چه هدفی را می‌توانسته بزند که نزده است، در واقع افتخار شهید به

هدف‌هایی است که می‌توانسته بزند اما نزده است. به اعتقاد من نگاه

شهید زرین به جنگ نوعی مبارزه متفاوت بوده است.

■ سینمای ایران تا چه اندازه توانسته از ظرفیت خود برای شناساندن

شخصیت‌های ملی و مذهبی موفق باشد؟

درصد اندکی از ظرفیت سینمای ایران برای به تصویر کشیدن

چهره‌های مبارز در راه وطن اختصاص یافته است. این در حالی

است که سینما می‌تواند عناصر جذابی برای تماشاگر داشته باشد و

اساساً سلیقه سینمایی من نشان دادن قهرمان و اسطوره‌سازی برای

مخاطبان سینمای ایران است. ولی سینمای ایران نتوانسته آن گونه

که باید از این ظرفیت استفاده کند. تا جایی که در مراحل تحقیق فیلم

متوجه شدم کمتر نامی از شهید زرین در طول ۸ سال دفاع مقدس به

میان آمده است و این در حالی است که سینما می‌توانست خیلی زودتر

سراغ این چهره ملی و شخصیت‌های دیگر برود.